

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΚΟΠΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ Τεύχος 80

Επισκόπηση οικονομικών, εμπορικών και επιχειρηματικών
ειδήσεων για τη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας

- Νοέμβριος 2022 -

Περιεχόμενα

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα	4
1.1 Ενέργεια και Ορυκτά	4
-Η MEPSO ξεκινά την ψηφιοποίηση του δικτύου μεταφοράς	4
-Ηλεκτρική ενέργεια για τη βιομηχανία τροφίμων, τις επιχειρήσεις ύδρευσης και τα σχολεία	4
-Εισαγωγή ενέργειας αξίας 30 εκατ. ευρώ το πρώτο εξάμηνο του 2022	4
1.2 Τομέας Κατασκευών, Δομικών Υλικών και Real Estate	4
-Δείκτες κόστους κατασκευής νέων κτιρίων κατοικιών (τρίτο τρίμηνο 2022)	4
-Λογαριασμοί ροών υλικών σε επίπεδο οικονομίας, 2020 και 2021	4
1.3 Τραπεζικός & Χρηματοοικονομικός Τομέας	4
-Τα πράσινα δάνεια αυξήθηκαν κατά 55% από το 2019	4
-Νέος νόμος για τη βελτίωση της ασφάλειας στις διαδικτυακές πληρωμές	5
-Ανακεφαλαιοποίηση της Αναπτυξιακής Τράπεζας της ΔΒΜ	5
1.4 Τομέας Μεταφορών & Υποδομών	5
-Νέα διαδικτυακή πύλη E-Transport	5
1.5 Τομέας Επικοινωνιών/Πληροφορικής & Τεχνολογίας/Καινοτομίας	5
-Εκπαιδευτικό πρόγραμμα προώθησης αριστείας σε νέες τεχνολογίες και καινοτομία	5
1.6 Αγροτικός τομέας και τομέας Τροφίμων	5
-Νέος νόμος για το κρασί	5
-Επιχορηγήσεις 6.000 ευρώ σε επιχειρηματίες από αγροτικές περιοχές	6
1.7 Βιομηχανικός Τομέας	6
-Δείκτης όγκου βιομηχανικής παραγωγής (Οκτώβριος 2022)	6
-Βιομηχανικοί δείκτες τιμών παραγωγού στην εγχώρια αγορά (Οκτώβριος 2022)	6
1.8 Τομέας Τουρισμού	6
-Οι οικονομικές εισροές από τον τουρισμό με τη μεγαλύτερη αύξηση από το 2019	6
-Τουρισμός, Σεπτέμβριος 2022	7
1.9 Τομέας Εμπορίου	7
-Η Βουλή ενέκρινε τη σύμβαση PEM για εξαγωγές στις αγορές της CEFTA	7
-Συνέδριο για το Ηλεκτρονικό Εμπόριο στα Σκόπια	7
1.10 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος	7
-Δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών Βόρειας Μακεδονίας	7
-Εταιρείες τροφίμων από τη ΔΒΜ στο Μαυροβούνιο	7
-Νέο πρατήριο καυσίμων της "Shell" στα Σκόπια	8
-Επιχειρηματική διάρθρωση αγοράς	8
-Το 75% των γερμανικών εταιρειών θα επένδυε ξανά στη ΔΒΜ	8
-Πάνω από 2.000 νέες θέσεις εργασίας σε Ελεύθερες Ζώνες έως τον Οκτώβριο	8
-Η αλυσίδα ταχείας εστίασης "EVEREST" στα Σκόπια	8
2. Οικονομικές ειδήσεις	8
-Σχέδιο Προϋπολογισμού 2023 της Βόρειας Μακεδονίας	8
-Στο 19,8% ο πληθωρισμός στην χώρα τον Οκτώβριο 2022	9
3. Ευρωπαϊκή προοπτική	9
-Στήριξη της ΕΕ για την ενοποίηση της γεωργικής γης στη Βόρεια Μακεδονία	9
-Μνημόνιο Συνεργασίας ΔΒΜ – Ελβετίας στον Οικονομικό Τομέα, 4.11.2022	10
4. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος	10
-Σταθμός Επεξεργασίας Λυμάτων στο Delcevo	10
5. Εκδηλώσεις και εκθέσεις	10
-Σύνοδος Κορυφής για την Γυναικεία Επιχειρηματικότητα (Σκόπια, 17-18.11.2022)	10

Σημειώσεις / Disclaimer :

1. Σε περίπτωση αναδημοσίευσης, παρακαλείστε όπως αναφέρεται η πηγή.
2. Εφ' όσον δεν επιθυμείτε πλέον να λαμβάνετε τα Ενημερωτικά Δελτία του Γραφείου ΟΕΥ-Σκοπίων, παρακαλείστε όπως αποστείλετε σχετικό μήνυμα στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο μας (ecocom-skorje@mfa.gr).
3. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγονται από το Υπουργείο Εξωτερικών, παρέχονται από τα υποκείμενα αυτών εκουσίως και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για παροχή ενημέρωσής τους ή για στατιστικούς σκοπούς. Η διαχείριση και προστασία των προσωπικών δεδομένων υπόκειται στα οριζόμενα στο εθνικό, ενωσιακό και διεθνές δίκαιο σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως εκάστοτε ισχύει (Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την προστασία προσωπικών δεδομένων από το Υπουργείο Εξωτερικών: βλ. <http://www.agora.mfa.gr/prostasia-prosopikon-dedomenon>)
4. Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο παρόν Ενημερωτικό Δελτίο προέρχονται τόσο από επίσημες πηγές (Κρατική Στατιστική Υπηρεσία, Κεντρική Τράπεζα, ιστοσελίδες Υπουργείων και δημοσίων φορέων κ.α.), όσο και από ειδήσεις σε έντυπα και άλλα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Το Γραφείο ΟΕΥ - Σκοπίων τηρεί επιφύλαξη ως προς τις ειδησεογραφικές πηγές για τις οποίες δεν εγγυάται την ακρίβειά τους.

Στελέχωση Γραφείου ΟΕΥ Σκοπίων:

- Αναστασία Ζωγράφου, Σύμβουλος ΟΕΥ Α' – Προϊσταμένη Γραφείου ΟΕΥ
- Ευτυχία Ξυδιά, Γραμματέας ΟΕΥ Α'
- Βασίλης Γκατζάρας, Γραμματέας ΟΕΥ Γ'
- Aneta Cvetkovska, Επιστ. Συνεργάτης

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα

1.1 Ενέργεια και Ορυκτά

-Η MEPSO ξεκινά την ψηφιοποίηση του δικτύου μεταφοράς

Γρήγορη, σταθερή και ακριβής μεταφορά δεδομένων, αδιάλειπτη παροχή ηλεκτρικού ρεύματος και ελαχιστοποίηση του κινδύνου τερματισμού μεταφοράς σε περίπτωση διακοπών ή δυσμενών καιρικών συνθηκών θα επιτευχθεί μέσω του νεότερου τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού που τέθηκε σε λειτουργία στον Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας Βόρειας Μακεδονίας (MEPSO). Με την εγκατάσταση σύγχρονου εξοπλισμού, η εταιρεία δρομολογεί τη διαδικασία ψηφιοποίησης του δικτύου μεταφοράς. Το έργο εκτιμάται σε σχεδόν 5 εκατ. ευρώ. Εξ αυτών, τα 2,9 εκατ. ευρώ εξασφαλίστηκαν μέσω EBRD, ενώ τα υπόλοιπα από MEPSO. Η εν λόγω τεχνολογία θα επιτρέψει στις οπτικές ίνες που είναι ενσωματωμένες σε γραμμές μεταφοράς να χρησιμοποιούνται οικονομικότερα και αποτελεσματικότερα. Σημειώνεται ότι ο μέχρι τώρα χρησιμοποιούμενος εξοπλισμός είχε εγκατασταθεί το 2004.

-Ηλεκτρική ενέργεια για τη βιομηχανία τροφίμων, τις επιχειρήσεις ύδρευσης και τα σχολεία

Σύμφωνα με απόφαση της Κυβέρνησης, οι Ηλεκτροπαραγωγοί Σταθμοί Μακεδονίας (ESM) θα εξασφαλίσουν ηλεκτρική ενέργεια μέσω της ESM Sales μέχρι 30 Απριλίου 2023, για παραγωγούς βασικών ειδών διατροφής, επιχειρήσεις δημόσιας ύδρευσης, σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και δημόσια ιδρύματα υγείας. Η απόφαση αυτή ελήφθη προκειμένου να αποτραπεί η αύξηση των τιμών βασικών προϊόντων διατροφής, για τη διατήρηση της αξιοπιστίας και της συνέχειας στην προμήθεια νερού και αποχέτευσης και καθαρισμού του νερού, καθώς και παροχής ηλεκτρισμού για τα σχολεία.

-Εισαγωγή ενέργειας αξίας 30 εκατ. ευρώ το πρώτο εξάμηνο του 2022

Ο Πρόεδρος της Ρυθμιστικής Επιτροπής Ενέργειας (ERC) Μάρκο Bislimovski ενημέρωσε ότι το κράτος έπρεπε να προβεί σε προμήθεια ενέργειας από το εξωτερικό αξίας περίπου 30 εκατ. ευρώ λόγω των πολλών μεταφορών καταναλωτών από την ελεύθερη αγορά στη ρυθμιζόμενη αγορά ενέργειας.

1.2 Τομέας Κατασκευών, Δομικών Υλικών και Real Estate

-Δείκτες κόστους κατασκευής νέων κτιρίων κατοικιών (τρίτο τρίμηνο 2022)

Σύμφωνα με στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Βόρειας Μακεδονίας, το τρίτο τρίμηνο του 2022, σε σύγκριση με το δεύτερο τρίμηνο του 2022, το κόστος κατασκευής νέων κτιρίων κατοικιών αυξήθηκε κατά 6%, το κόστος υλικών κατά 6,2% και το κόστος εργασίας κατά 5,6%. Το τρίτο τρίμηνο του 2022, σε σύγκριση με το τρίτο τρίμηνο του 2021, το κόστος κατασκευής νέων κτιρίων κατοικιών αυξήθηκε κατά 21,2%, το κόστος υλικών κατά 19,5% και το κόστος εργασίας κατά 24,9%. Οι μεγάλες αυξήσεις οφείλονται κυρίως αφενός στις υψηλές πληθωριστικές τιμές, ιδίως σε ενεργοβόρα υλικά, καθώς και στις συνεχείς αυξήσεις στον κατώτατο μισθό.

-Λογαριασμοί ρών υλικών σε επίπεδο οικονομίας, 2020 και 2021

Σύμφωνα με τα προκαταρκτικά στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Βόρειας Μακεδονίας, η εγχώρια εξόρυξη το 2021 ήταν 13.582 χιλιάδες τόνοι. Το 2021, η άμεση εισροή υλικών ήταν 20.570 χιλιάδες τόνοι, δηλαδή 1.421 χιλιάδες τόνοι λιγότερο από το 2020. Το 2021, η ορυκτή ενέργεια, οι πρώτες ύλες και τα επεξεργασμένα είχαν το υψηλότερο μερίδιο (29,9%) στην άμεση εισροή υλικών. Το 2021 επίσης, η εγχώρια κατανάλωση υλικών ήταν 16.910 χιλιάδες τόνοι, δηλαδή 1.766 χιλιάδες τόνοι λιγότεροι σε σύγκριση με το 2020. Τέλος, το περασμένο έτος το εμπορικό ισοζύγιο ως προς τα υλικά ήταν 3.328 χιλιάδες τόνοι, δηλαδή 240 χιλιάδες τόνοι περισσότεροι από το 2020.

1.3 Τραπεζικός & Χρηματοοικονομικός Τομέας

-Τα πράσινα δάνεια αυξήθηκαν κατά 55% από το 2019

Σύμφωνα με στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας της ΔΒΜ, τα λεγόμενα πράσινα δάνεια αυξήθηκαν κατά 55% από το 2019. Τα πράσινα δάνεια χρησιμοποιούνται για βιώσιμα οικολογικά έργα που συμβάλλουν στη διατήρηση του περιβάλλοντος και στην πράσινη μετάβαση της κοινωνίας. «Από το

2019, η συμμετοχή των πράσινων δανείων στο συνολικό ποσό των δανείων αυξήθηκε από 2,2% σε 2,8% και μόνο το 2022 οι τράπεζες έχουν χορηγήσει πράσινα δάνεια συνολικού ύψους περίπου 11,1 εκατ. ευρώ, σε σύγκριση με το τέλος του 2019 που το ποσό αυτό ήταν περίπου 7,1 εκατ. ευρώ.

-Νέος νόμος για τη βελτίωση της ασφάλειας στις διαδικτυακές πληρωμές

Ο Ανώτατος Εκτελεστικός Επόπτης Πληροφοριακών Συστημάτων στην Κεντρική Τράπεζα της ΔΒΜ Goran Jankoski ενημέρωσε ότι, ο νέος νόμος για τις υπηρεσίες και τα συστήματα πληρωμών πρόκειται να τεθεί σε ισχύ στις αρχές του 2023. «Αυτός ο νόμος ανοίγει χώρο για πολλές καινοτόμες ιδέες στις ηλεκτρονικές συναλλαγές, οι οποίες μέχρι στιγμής γίνονταν μόνο με κάρτες πληρωμών. Πρέπει να εφαρμόσουμε τις βέλτιστες πρακτικές από την ΕΕ, με την εισαγωγή νέων τεχνολογιών και εφαρμογών κινητής τηλεφωνίας που επιτρέπουν στους πελάτες να πληρώνουν για προϊόντα και υπηρεσίες διαδικτυακά με διαφορετικούς τρόπους. Προηγμένα συστήματα θα δοθούν και στις τράπεζες ώστε να μπορούν να πραγματοποιούν τις συναλλαγές τους με τις νέες τεχνολογίες. Οι νέοι κανονισμοί αποσκοπούν στη βελτίωση της ασφάλειας των καταναλωτών που αγοράζουν προϊόντα και υπηρεσίες μέσω διαδικτύου», είπε ο Jankoski.

-Ανακεφαλαιοποίηση της Αναπτυξιακής Τράπεζας της ΔΒΜ

Η Κυβέρνηση της ΔΒΜ αποφάσισε την αύξηση του κεφαλαίου της Αναπτυξιακής Τράπεζας κατά 10 εκατ. ευρώ. Η εν λόγω ανακεφαλαιοποίηση είναι βασική για τη διανομή ευνοϊκών δανείων σε εταιρείες, τα οποία παρέχονται κυρίως μέσω δωρεών ή προνομιακών πιστωτικών γραμμών που χορηγούνται για τη χώρα από διεθνείς τράπεζες και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Ο δανεισμός πραγματοποιείται μέσω εννέα συμμετεχουσών τραπεζών, δηλαδή Sparkasse, Stopanska Banka Bitola, Stopanska Banka Skopje, Uni Banka, Halk, Silk Road, TTK, NLB Banka και ProCredit Banka.

1.4 Τομέας Μεταφορών & Υποδομών

-Νέα διαδικτυακή πύλη E-Transport

Ο Υπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών Blagoj Bocvarski, ο Υπουργός Εσωτερικών Oliver Spasovski, ο Επικεφαλής της Κρατικής Επιθεώρησης Μεταφορών (STI) Gajur Rushiti και η Διευθύντρια του Γραφείου Τελωνειακής Διοίκησης (CU) Slavica Kutirov υπέγραψαν σύμβαση για ανταλλαγή δεδομένων μεταξύ των αντίστοιχων ιδρυμάτων τους στον τομέα των οδικών και εμπορευματικών μεταφορών, και τη δημιουργία της διαδικτυακής πύλης <https://etransport.mtc.gov.mk>, για τον ηλεκτρονικό έλεγχο των οδικών μεταφορών. Μέσω της διαδικτυακής πλατφόρμας οι πολίτες μπορούν να ελέγξουν ανά πάσα στιγμή τον τύπο των αδειών μεταφοράς όλων των εγγεγραμμένων μεταφορέων. Τα ιδρύματα από την άλλη μπορούν να έχουν πρόσβαση σε δεδομένα όχι μόνο των αδειών μεταφοράς, αλλά και στις συνθήκες των οχημάτων, δεδομένα για τους οδηγούς και την εμπειρία τους κ.λπ.

1.5 Τομέας Επικοινωνιών/Πληροφορικής & Τεχνολογίας/Καινοτομίας

-Εκπαιδευτικό πρόγραμμα προώθησης αριστείας σε νέες τεχνολογίες και καινοτομία

Εγκαινιάστηκε στις 29 Οκτωβρίου 2022 στα Σκόπια μονοήμερη εκπαίδευση για την προώθηση της αριστείας στην υψηλή τεχνολογία. Το πρόγραμμα ανάπτυξης και προγραμματισμού σε ρομποτικές εφαρμογές διοργανώθηκε από τον επονομαζόμενο φορέα «Macedonia 2025» (sic) και πραγματοποιήθηκε μέσα από σύγχρονες και εξαιρετικά αποτελεσματικές μεθόδους διδασκαλίας και μάθησης. Οι ομάδες έλαβαν διάφορες προκλήσεις για να κατασκευάσουν τα πιο εξελιγμένα μοντέλα ρομπότ ακολουθώντας ειδικές οδηγίες (Robotics & Innovation Academy και LEGO® Education SPIKE). Οι προκλήσεις που τέθηκαν ενώπιον των συμμετεχόντων συσχετίζονται και επιλύουν προβλήματα σύμφωνα με τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών και συγκεκριμένα τον Στόχο αρ. 7 - Προσιτή και καθαρή ενέργεια: εξασφάλιση πρόσβασης σε οικονομικά προσιτή, αξιόπιστη, βιώσιμη και σύγχρονη ενέργεια για όλους. Το πρόγραμμα σπουδών παραδίδεται από πιστοποιημένο διδακτικό προσωπικό, εκπαιδευμένο από την LEGO® Education.

1.6 Αγροτικός τομέας και τομέας Τροφίμων

-Νέος νόμος για το κρασί

Ο νέος νόμος για το κρασί ορίζει για πρώτη φορά την τιμή παραγωγής (στα άρθρα 21 και 22), βάσει μεθοδολογίας που θα εισηγηθεί ανώτερο επιστημονικό ίδρυμα ή ινστιτούτο που θα επιλεγεί κατόπιν σχετικού διαγωνισμού κατά το πρώτο εξάμηνο του επόμενου έτους. Σύμφωνα με τον νέο νόμο, όλοι οι αγοραστές θα ελέγχονται για τα έσοδα και τα έξοδά τους και εάν έχουν εισόδημα που είναι 25%

υψηλότερο από τις εξαγωγές ή τις πωλήσεις σε σχέση με τις τιμές αγοράς θα πρέπει να προσφέρουν στους καλλιεργητές 25% υψηλότερες τιμές από τις τιμές παραγωγής. Η αξιολόγηση θα αφορά ειδικότερα στις δύο πιο κοινές ποικιλίες - Smederevka και Vranec. Ο Υπουργός Γεωργίας Nikolovski διευκρινίζει ότι, όσοι αγοραστές και έμποροι διαπιστωθούν ότι κέρδισαν περισσότερα από το 25% των εσόδων από την πώληση του κρασιού μετά τη συγκομιδή και δεν έχουν παράσχει στους καλλιεργητές τις ελάχιστες τιμές συν 25%, δεν θα μπορούν να χρησιμοποιήσουν τα χρηματοδοτικά μέσα του κράτους, δηλαδή προγράμματα οικονομικής στήριξης της αγροτικής ανάπτυξης.

-Επιχορηγήσεις 6.000 ευρώ σε επιχειρηματίες από αγροτικές περιοχές

70 γυναίκες (εκ των 132 αιτήσεων) με αγροτικές επιχειρήσεις έλαβαν από το Υπουργείο Γεωργίας επιχορηγήσεις 6.000 ευρώ για την ανάπτυξη των επιχειρήσεών τους. Οι γυναίκες θα χρησιμοποιήσουν τα κεφάλαια για την προμήθεια εξοπλισμού και άλλων πόρων που είναι απαραίτητοι για τη βελτίωση των επιχειρήσεών τους, εστιάζοντας κυρίως στην παραγωγή φρούτων, λαχανικών, μελισσοκομικών προϊόντων κ.λπ., αλλά θα έχουν και ευκαιρίες για ανάπτυξη και δημιουργία νέων προϊόντων. Η πρώτη δημόσια πρόσκληση αυτού του τύπου πραγματοποιήθηκε το 2021, όταν περίπου 250 επιχειρηματίες από την αγροτική περιοχή έλαβαν επιχορηγήσεις 3.000 ευρώ.

1.7 Βιομηχανικός Τομέας

-Δείκτης όγκου βιομηχανικής παραγωγής (Οκτώβριος 2022)

Σύμφωνα με στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Βόρειας Μακεδονίας, ο δείκτης όγκου βιομηχανικής παραγωγής τον Οκτώβριο του 2022, σε σύγκριση με τον Οκτώβριο του 2021, ήταν 94,7. Η βιομηχανική παραγωγή στον τομέα «Μεταλλεία και λατομεία» τον Οκτώβριο 2022, σε σύγκριση με τον Οκτώβριο του 2021, μειώθηκε κατά 13,2%, στον τομέα «Μεταποίηση» μειώθηκε κατά 4,0%, ενώ στον κλάδο «Παροχή ηλεκτρικής ενέργειας, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού» μειώθηκε κατά 9,2%. Η μείωση στον τομέα «Μεταποίηση» οφείλεται κυρίως στη μειωμένη παραγωγή στα τμήματα παραγωγής προϊόντων διατροφής, ποτών, προϊόντων καπνού, χημικών προϊόντων, βασικών φαρμακευτικών προϊόντων και σκευασμάτων, καουτσούκ και πλαστικών προϊόντων, κατασκευής άλλων μη μεταλλικών ορυκτών προϊόντων, βασικών μετάλλων και μεταλλικών προϊόντων, εκτός από μηχανήματα και εξοπλισμό. Η βιομηχανική παραγωγή κατά κύριου βιομηχανικούς κλάδους τον Οκτώβριο του 2022, σε σύγκριση με τον Οκτώβριο του 2021, ήταν χαμηλότερη στην «Ενέργεια» κατά 4,4%, «στα Ενδιάμεσα αγαθά, εκτός ενέργειας» κατά 14,5% και στα «Μη διαρκή καταναλωτικά αγαθά» κατά 7,3%, αλλά υψηλότερη στα «Κεφαλαιουχικά αγαθά, κατά 10,7%» και στα «Διαρκή καταναλωτικά αγαθά» κατά 5,0%. Ο δείκτης βιομηχανικής παραγωγής την περίοδο Ιανουαρίου - Οκτωβρίου 2022, σε σύγκριση με την περίοδο Ιανουαρίου - Οκτωβρίου 2021, ήταν 100,3.

-Βιομηχανικοί δείκτες τιμών παραγωγού στην εγχώρια αγορά (Οκτώβριος 2022)

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Βόρειας Μακεδονίας, τον Οκτώβριο του 2022, οι τιμές παραγωγού της βιομηχανίας στην εγχώρια αγορά αυξήθηκαν κατά 0,6% σε μηνιαία βάση και κατά 22,3% σε ετήσια βάση. Τον Οκτώβριο του 2022, σε σύγκριση με τον Σεπτέμβριο του 2022, οι τιμές παραγωγού βιομηχανίας στην εγχώρια αγορά αυξήθηκαν στους κλάδους «Ενδιάμεσα αγαθά, πλην της ενέργειας» κατά 1,2% και «Μη διαρκών καταναλωτικών αγαθών» κατά 1,1%. Τον Οκτώβριο του 2022, σε σύγκριση με τον Οκτώβριο του 2021, οι τιμές παραγωγού βιομηχανίας στην εγχώρια αγορά αυξήθηκαν στους κλάδους «Ενέργεια» κατά 26,9%, «Ενδιάμεσα αγαθά, εκτός ενέργειας» κατά 21,8%, «Κεφαλαιουχικά αγαθά» κατά 68,3%, «Διαρκή καταναλωτικά αγαθά» κατά 6,7% και «Μη διαρκή καταναλωτικά αγαθά» κατά 18,5%.

1.8 Τομέας Τουρισμού

-Οι οικονομικές εισροές από τον τουρισμό με τη μεγαλύτερη αύξηση από το 2019

Ο Διευθυντής του Οργανισμού Προώθησης και Υποστήριξης του Τουρισμού (APPT) Ljupco Janevski δήλωσε ότι τα στατιστικά στοιχεία αποκαλύπτουν αύξηση του τουριστικού τομέα στη χώρα το 2022. «Η οικονομική εισροή από τον κλάδο του τουρισμού το 2022 είναι κατά 20% υψηλότερη από το 2019, γεγονός που κατατάσσει τη χώρα μας στις 10 πρώτες χώρες σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Τουρισμού. Ωστόσο, έχουμε πολλή δουλειά να κάνουμε για να αντιμετωπίσουμε τη γκρίζα οικονομία στον τομέα του τουρισμού, η οποία σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Τουρισμού, είναι παρούσα στον τουριστικό τομέα στα Βαλκάνια γύρω στο

45%, προκαλώντας μεγάλα προβλήματα στα ξενοδοχεία. Αναμένουμε να κλείσουμε το 2022 με συνολικό αριθμό 2,6 εκατ. διανυκτερεύσεων και νομίζω ότι μπορούμε εύκολα να το πετύχουμε έχοντας κατά νου ότι ολοκληρώνοντας με τον Αύγουστο του 2022 ο αριθμός αυτός έφτασε ήδη τα 2,2 εκατ.», είπε ο Janevski.

-Τουρισμός, Σεπτέμβριος 2022

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, ο αριθμός των τουριστών τον Σεπτέμβριο του 2022 ήταν 103.787, εκ των οποίων το 32,9% ήταν εγχώριοι τουρίστες και το 67,1% ξένοι τουρίστες. Ο αριθμός των διανυκτερεύσεων τον Σεπτέμβριο του 2022 ήταν 221.927, εκ των οποίων το 36,9% πραγματοποιήθηκαν από εγχώριους και το υπόλοιπο 63,1% από ξένους τουρίστες. Την περίοδο Ιανουαρίου - Σεπτεμβρίου 2022, σε σύγκριση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο, ο αριθμός των τουριστών αυξήθηκε κατά 37,0%: ο αριθμός των εγχώριων τουριστών αυξήθηκε κατά 4,3%, ενώ αυτός των ξένων τουριστών αυξήθηκε κατά 88,2%. Την περίοδο Ιανουαρίου - Σεπτεμβρίου 2022, σε σύγκριση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο, ο αριθμός των διανυκτερεύσεων αυξήθηκε κατά 21,3%: οι διανυκτερεύσεις των εγχώριων τουριστών αυξήθηκαν κατά 2,4%, ενώ οι διανυκτερεύσεις ξένων τουριστών αυξήθηκαν κατά 76,2%. Από το σύνολο των 69.633 ξένων τουριστών που καταγράφηκαν, οι περισσότεροι είναι από Τουρκία (11.187), Σερβία (7.617), Πολωνία (4.647), Γερμανία (4.314), Βουλγαρία (2.900), Ελλάδα (2.485) κ.λπ. Τον Σεπτέμβριο του 2022, 46.594 τουρίστες επισκέφθηκαν τις λιμνώδεις περιοχές, 35.729 την πόλη των Σκοπίων, 4.649 ορεινά μέρη, 3.276 εγκαταστάσεις σπα και πάνω από 13.000 τουρίστες άλλα μέρη. 85.498 τουρίστες χρησιμοποίησαν ξενοδοχειακά καταλύματα, εκ των οποίων 24.114 επέλεξαν ξενοδοχεία πέντε αστέρων. 12.183 διέμειναν σε σπίτια, εξοχικά διαμερίσματα και δωμάτια προς ενοικίαση και περίπου χίλιοι τουρίστες χρησιμοποίησαν κατασκηνώσεις, και κέντρα περιποίησης σπα.

1.9 Τομέας Εμπορίου

-Η Βουλή ενέκρινε τη σύμβαση PEM για εξαγωγές στις αγορές της CEFTA

Κυρώθηκε από τη Βουλή η αναθεωρημένη σύμβαση PEM για εξαγωγές στις αγορές της CEFTA. Το Οικονομικό Επιμελητήριο της χώρας σημειώνει ότι η σύμβαση έχει μεγάλη σημασία για τις εταιρείες με εξαγωγικό προσανατολισμό γιατί, μεταξύ άλλων, καταργεί την απαγόρευση των τελωνειακών επιστροφών για μη καταγόμενες πρώτες ύλες. Με αυτόν τον τρόπο διευκολύνεται η διαδικασία απόκτησης του πιστοποιητικού προέλευσης του EUR 1, μειώνονται τα κόστη των εταιρειών και γίνονται πιο ανταγωνιστικές στις αγορές όπου εξαγουν.

-Συνέδριο για το Ηλεκτρονικό Εμπόριο στα Σκόπια

Στις 11.11.2022 πραγματοποιήθηκε στα Σκόπια το 5ο ετήσιο Συνέδριο για το ηλεκτρονικό εμπόριο, με τίτλο «Ηλεκτρονικό εμπόριο: Επιτάχυνση!». Το Συνέδριο παρακολούθησαν πάνω από 600 συμμετέχοντες από διαφορετικές χώρες. Η Πρόεδρος του Συνδέσμου Ηλεκτρονικού Εμπορίου της χώρας (AETM) υπογράμμισε ότι το ηλεκτρονικό εμπόριο αναπτύχθηκε πολύ στη Βόρεια Μακεδονία και στη γύρω περιοχή κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19, αλλά και ότι η ανάπτυξη συνεχίζεται ακόμη και τώρα που η πανδημία έχει κατασταλάξει. Οι αναλύσεις της AETM αποκαλύπτουν ότι οι πολίτες της Βόρειας Μακεδονίας συνήθως φωνίζουν διαδικτυακά ρούχα, αξεσουάρ και τρόφιμα και η μέση τιμή των προμηθειών είναι περίπου 50 ευρώ.

1.10 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος

-Δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών Βόρειας Μακεδονίας

Το δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών στη Βόρεια Μακεδονία, Αρ. Τεύχους Νο.42/2022 από 1 Δεκεμβρίου 2022, είναι διαθέσιμο στην ακόλουθη ιστοσελίδα του Γραφείου ΟΕΥ - Σκοπίων στη διαδικτυακή πύλη AGORA:

https://agora.mfa.gr/infocfiles/Tenders%20No%2042_2022%20mk.pdf

-Εταιρείες τροφίμων από τη ΔΒΜ στο Μαυροβούνιο

Αρκετές εταιρείες από τη Βόρεια Μακεδονία από τη βιομηχανία παραγωγής τροφίμων παρουσίασαν τα προϊόντα και τις υπηρεσίες τους στο Οικονομικό Συνέδριο στη Μπούντβα του Μαυροβουνίου, που διοργάνωσε το Εμπορικό Επιμελητήριο του Μαυροβουνίου. Όπως είπε ο πρόεδρος της εταιρείας συμβούλων PrimePoint Partners, Zoran Martinovski, ο κύριος στόχος αυτής της δραστηριότητας είναι να παρέχει στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις άμεσες επαφές με μεγαλύτερες

εταιρείες και δυνατότητες δικτύωσης. Οι εταιρείες παρουσιάστηκαν σε ειδικό περίπτερο, που διαμόρφωσε η PrimePoint Partners με την υποστήριξη του Ελβετικού Προγράμματος για την Αύξηση της Απασχόλησης στην Αγορά.

-Νέο πρατήριο καυσίμων της “Shell” στα Σκόπια

Έπειτα από δύο χρόνια επιτυχημένης παρουσίας στην αγορά της Βόρειας Μακεδονίας, η εταιρεία “Shell” άνοιξε το πρώτο πρατήριο καυσίμων στα Σκόπια και πιο συγκεκριμένα στην οδό Boris Trajkovski της περιοχής Pinitija. Η εταιρεία “Coral Fuels DOOEL Skorje”, θυγατρική της “Coral S.A.” (πρώην “Shell Hellas S.A.”), ξεκίνησε να δραστηριοποιείται στη χώρα το 2021 και είναι ο επίσημος κάτοχος άδειας “Shell” στην εγχώρια αγορά. Η “Coral Fuels DOOEL Skorje” ήδη διαθέτει δύο πρατήρια καυσίμων υπό το εμπορικό σήμα “Shell” στον εθνικό αυτοκινητόδρομο της χώρας (κοντά στα σύνορα με την Ελλάδα), ενώ στόχος της εταιρείας είναι να επεκτείνει περαιτέρω το δίκτυο πρατηρίων της στην χώρα.

-Επιχειρηματική διάρθρωση αγοράς

Στην οικονομία της ΔΒΜ κυριαρχούν οι πολύ μικρές επιχειρήσεις, με λιγότερους από 10 υπαλλήλους (90,9%), με τις περισσότερες εξ αυτών από τον τομέα του εμπορίου και με κύκλο εργασιών πέρυσι στα 1.627.737 δηνάρια (26.470 ευρώ περίπου). Με το 35,1% του συνόλου των εργαζομένων να απασχολούνται σε αυτές, δημιουργήθηκε συνολική προστιθέμενη αξία 22,1%. Μεγάλες επιχειρήσεις με μερίδιο μόλις 0,2% και με το 24,1% των εργαζομένων να απασχολούνται, δημιουργούν 31% συνολική προστιθέμενη αξία στον επιχειρηματικό τομέα, κυρίως στον Τομέα Μεταποιητικής Βιομηχανίας (13,7%). Ωστόσο, το μεγαλύτερο δυναμικό αφορά σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (με 10 έως 249 εργαζομένους), που απασχόλησε το 40,7% των εργαζομένων και δημιούργησε το 46,9% της συνολικής προστιθέμενης αξίας στον επιχειρηματικό τομέα, σύμφωνα με τις στατιστικές διάρθρωσης των επιχειρήσεων για το 2021.

-Το 75% των γερμανικών εταιρειών θα επένδυε ξανά στη ΔΒΜ

Συνολικά το 75% των γερμανικών εταιρειών στη χώρα θα επένδυε ξανά στη ΔΒΜ, σύμφωνα με τις τελευταίες αναλύσεις της Αντιπροσωπείας Γερμανικής Βιομηχανίας και Εμπορίου στη Βόρεια Μακεδονία. Σύμφωνα με τον Διευθυντή της Αντιπροσωπείας, Patrick Martens, ευκαιρίες εντοπίζονται στη βιομηχανία μετάλλων, ξύλου και τροφίμων, στη γεωργία, την κλωστοϋφαντουργία και τη βιομηχανία υποδημάτων, καθώς και στον τομέα της πληροφορικής. Εν τούτοις, σημειώνονται ως προκλήσεις η διαφθορά, οι αργές διοικητικές διαδικασίες, η μετανάστευση του εργατικού δυναμικού της χώρας, αλλά και η ενεργειακή κρίση.

-Πάνω από 2.000 νέες θέσεις εργασίας σε Ελεύθερες Ζώνες έως τον Οκτώβριο

Τους πρώτους δέκα μήνες του 2022, περισσότερες από 2.000 νέες θέσεις εργασίας άνοιξαν εταιρείες στις ζώνες τεχνολογικής και βιομηχανικής ανάπτυξης της Βόρειας Μακεδονίας, με τον αριθμό των εργαζομένων να ξεπερνά τους 16.000 για πρώτη φορά, σύμφωνα με Δελτίο Τύπου της Διεύθυνσης Ελεύθερων Ζωνών. Πρόκειται για αύξηση 16% σε ένα χρόνο. Σχεδόν 500 νέες θέσεις εργασίας άνοιξαν μόνο τον Οκτώβριο, αναφέρει η ανακοίνωση. Αυξήθηκαν επίσης οι εξαγωγές και οι εισαγωγές. Από τον Οκτώβριο, οι εξαγωγές των εταιρειών Ελεύθερων Ζωνών αυξήθηκαν στα 3,122 δισ. ευρώ, ξεπερνώντας το περσινό επίπεδο ρεκόρ των 3 δισ. ευρώ σε ετήσιες εξαγωγές. Οι εξαγωγές μέχρι τον Οκτώβριο ήταν 26% υψηλότερες από το 2021 και 50% υψηλότερες σε σύγκριση με το 2020. Η Διεύθυνση Ελεύθερων Ζωνών κατέγραψε εισαγωγές 2,806 δισ. ευρώ το πρώτο δεκάμηνο του 2022, ήτοι 15% περισσότερο σε σύγκριση με το πρώτο δεκάμηνο του 2021 και 43% περισσότερο σε σύγκριση με το 2020. Τους τελευταίους 20 μήνες έχουν υπογραφεί συμβάσεις αξίας άνω των 620 εκατ. ευρώ, οι οποίες αναμένεται να δημιουργήσουν περισσότερες από 5.000 νέες θέσεις εργασίας, προσθέτει η ανακοίνωση.

-Η αλυσίδα ταχείας εστίασης “EVEREST” στα Σκόπια

Η δημοφιλής αλυσίδα ταχείας εστίασης “EVEREST” με 200 και πλέον υποκαταστήματα στην Ελλάδα και στην περιοχή, γνωστή για τα μοναδικά της σάντουιτς και τον πλέον ποιοτικό καφέ, άνοιξε το πρώτο κατάστημά της στα Σκόπια εντός του εμπορικού κέντρου “Vero Center”.

2. Οικονομικές ειδήσεις

-Σχέδιο Προϋπολογισμού 2023 της Βόρειας Μακεδονίας

Σύμφωνα με το σχέδιο του προϋπολογισμού για το 2023, οι κρατικές δαπάνες προβλέπεται να ανέλθουν στα 324,8 δισ. δηνάρια, ή 5,3 δισ. ευρώ περίπου (υψηλότερες κατά 14,8% σε σχέση με το

2022), ενώ τα έσοδα του προϋπολογισμού στα 282,05 δισ. δηνάρια, ή 4,6 δισ. ευρώ περίπου (υψηλότερα κατά 12,6% σε σχέση με το 2022). Σκοπός είναι η διατήρηση της οικονομικής ανάπτυξης, η τακτική εξόφληση όλων των υποχρεώσεων του κράτους και η στήριξη των μεταρρυθμίσεων για την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση. Επιπλέον, μεταξύ των στρατηγικών δημοσιονομικών στόχων με αυτή την πρόταση προϋπολογισμού, είναι η δημοσιονομική εξυγίανση, η αύξηση των επενδύσεων, η προώθηση της δημοσιονομικής αποκέντρωσης, η συνεχής βελτίωση της δημοσιονομικής διαφάνειας και η επιτάχυνση της οικονομικής ανάπτυξης στο 5% ανά έτος. Ειδικότερα, σύμφωνα με τις προβλέψεις του προϋπολογισμού 2023, η αύξηση του ΑΕΠ για το 2022 θα ανέλθει στο 2,9% και θα προέλθει κυρίως από την αύξηση της ιδιωτικής κατανάλωσης, την αύξηση των εξαγωγών και από τις ιδιωτικές και δημόσιες επενδύσεις. Ο πληθωρισμός αναμένεται να κυμανθεί στο 7,1%. Οι κεφαλαιουχικές δαπάνες έχουν προγραμματισθεί στα 48,9 δισ. δηνάρια (περίπου 798 εκατ. ευρώ), ήτοι περίπου 52,3% υψηλότερες σε σύγκριση με τον προγραμματισμό του 2022, ενώ προβλέπεται η διάθεση κεφαλαίων από διάφορες πηγές για τη χρηματοδότηση των επενδύσεων, κονδύλια προϋπολογισμού, κονδύλια IPA και δάνεια. Θα διατεθούν για την εντατικοποίηση της υλοποίησης έργων υποδομής, δηλαδή για επενδύσεις σε οδικές, σιδηροδρομικές και ενεργειακές υποδομές, καθώς και για τη βελτίωση των συνθηκών στα συστήματα υγείας, εκπαίδευσης, γεωργίας, πολιτισμού, αθλητισμού και προστασίας του περιβάλλοντος και της δικαιοσύνης.

-Στο 19,8% ο πληθωρισμός στην χώρα τον Οκτώβριο 2022

Σύμφωνα με στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Βόρειας Μακεδονίας, ο δείκτης του πληθωρισμού διαμορφώθηκε τον Οκτώβριο του 2022 στο 19,8% σε ετήσια βάση (από 18,7% τον Σεπτέμβριο). Παράλληλα, ο δείκτης τιμών λιανικής, για το ίδιο χρονικό διάστημα, σημείωσε αύξηση κατά 15,4% με οδηγό κατά κύριο λόγο την ενέργεια (33,5%) και τα τρόφιμα (32,4%). Κατά συνέπεια, η Βόρεια Μακεδονία σήμερα καταγράφει τον υψηλότερο πληθωρισμό στην περιοχή των Βαλκανίων, ενώ η Κεντρική Τράπεζα της χώρας, υπό τον κίνδυνο φαινομένων στασιμοπληθωρισμού, προβαίνει σε συνεχείς αυξήσεις επιτοκίων προκειμένου να συγκρατήσει την περαιτέρω επιδείνωση των πληθωριστικών πιέσεων. Συγκεκριμένα, το βασικό επιτόκιο έχει ήδη αναθεωρηθεί έξι φορές σε διάστημα επτά μηνών με συνολική αύξηση 2,25% και διαμορφούμενο σήμερα στο 3,5%. Δεδομένης της ανωτέρω εικόνας, η Κυβέρνηση εξετάζει σοβαρά μέσω του υπό κατάρτιση προϋπολογισμού, νέες αυξήσεις μισθών και συντάξεων εργαζομένων του δημοσίου τομέα για το προσεχές έτος, της τάξης του 5% και 10,8% αντίστοιχα. Οι αυξήσεις αποσκοπούν πρωτίστως στη στήριξη της αγοραστικής δύναμης των πολιτών και θα εξασφαλισθούν από την προσδοκώμενη αύξηση των εσόδων του ΦΠΑ (315 εκ. ευρώ περισσότερα από τις αρχικές εκτιμήσεις). Συνολικά, εκτιμάται το 2023 ότι θα συλλεχθούν από την διοίκηση περί τα 2,64 δισ. ευρώ μέσω του φοροεισπρακτικού μηχανισμού. Τα συνολικά έσοδα του προϋπολογισμού για το ίδιο έτος υπολογίζονται στα 4,58 δισ. ευρώ.

3. Ευρωπαϊκή προοπτική

-Στήριξη της ΕΕ για την ενοποίηση της γεωργικής γης στη Βόρεια Μακεδονία

Σε εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε πρόσφατα στα Σκόπια, εδώ Πρέσβυς της Ευρωπαϊκής Ένωσης David Geer, ο Υπουργός Γεωργίας, Δασοκομίας και Υδατικής Οικονομίας της ΔΒΜ Ljupcho Nikolovski και ο Αναπληρωτής Περιφερειακός Αντιπρόσωπος του FAO για την Ευρώπη και την Κεντρική Ασία στη Βόρεια Μακεδονία Nabil Gangi παρουσίασαν τη βοήθεια που παρέχεται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα Ηνωμένα Έθνη για την ενοποίηση της αγροτικής γης (land consolidation), στη Βόρεια Μακεδονία. Ειδικότερα, πρόκειται για δύο έργα χρηματοδοτούμενα από την ΕΕ, στο πλαίσιο των Προγραμμάτων Διασυνοριακής Συνεργασίας (IPA), με φορέα υλοποίησης τον Οργανισμό Τροφίμων και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών (FAO), σε στενή συνεργασία με το αρμόδιο Υπουργείο της Βόρειας Μακεδονίας: 1) IPA II - «Mainstreaming of the National Land Consolidation Programme» (MAINLAND), αξίας 2,86 εκατ. ευρώ (εκ των οποίων 0,36 εκατ. ευρώ συνεισφορά του FAO την περίοδο Μάρτιος 2017 – Νοέμβριος 2022. Το έργο περιλαμβάνει την αξιολόγηση της σκοπιμότητας της ενοποίησης γης σε 14 αγροτικές περιοχές και την υλοποίηση της εξυγίανσης σε εννέα περιοχές (Konche- Δήμος Konche, Egri, Logovardi, Optichari, Trn-Δήμος Bitola, Dabjani-Δήμος Dolneni, Kozhle-Δήμος Petrovec, Sokolarci και Spanchevo-Δήμος Cheshinovo-Obleshevo). 2) IPA III - "Enhancing Land Consolidation in North Macedonia" αξίας 1,2 εκατ. ευρώ (εκ των οποίων 0,2 εκ. ευρώ συνεισφορά του FAO) για την πλήρη ενοποίηση του Dabjani (Δήμος Dolneni) και του Chiflik (Δήμος Cheshinovo-Obleshevo), την περίοδο Αύγουστος 2022 - Ιανουάριος 2026. Το νέο έργο «Ενίσχυση της ενοποίησης της γης στη Βόρεια Μακεδονία» στοχεύει στη

συνέχιση της αντιμετώπισης του κατακερματισμού της γεωργικής γης και στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας της αγροτικής παραγωγής στη χώρα. Τα οφέλη είναι πολλαπλά για περίπου 6.300 ιδιοκτήτες γης και αγρότες και περιλαμβάνουν βελτιωμένες αγροτικές υποδομές, ενίσχυση της οικονομικής σταθερότητας λόγω των αυξημένων εισοδημάτων των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και της ανταγωνιστικότητας του γεωργικού τομέα. Σημειώνεται ότι, το μικρό μέγεθος των γεωργικών εκμεταλλεύσεων στη Βόρεια Μακεδονία (λιγότερο από 2 εκτάρια, κατά μέσο όρο, ενώ ο μέσος όρος στην ΕΕ είναι 16,6 στρέμματα), αποτελεί εμπόδιο για τους αγρότες, καθώς περιορίζει την αγροτική ανάπτυξη γενικά και έχει επιπτώσεις στην παραγωγικότητα, την ανταγωνιστικότητα και την αποδοτικότητα των αγροκτημάτων.

-Μνημόνιο Συνεργασίας ΔΒΜ – Ελβετίας στον Οικονομικό Τομέα, 4.11.2022

Υπεγράφη πρόσφατα Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ Υπουργείου Οικονομικών ΔΒΜ και Ελβετικής Κρατικής Γραμματείας Οικονομικών Υποθέσεων, (SECO), για την ενίσχυση της συνεργασίας στους τομείς του μακροοικονομικού σχεδιασμού και διαχείρισης έργων (project management). Εν λόγω μνημόνιο υπέγραψαν εδώ Υπουργός Οικονομικών κ. F. Besimi και η Πρέσβης της Ελβετίας, κα Veronicca Ullman, ενώ η υλοποίηση υποστηρίζεται από εμπειρογνώμονες βρετανικής κοινοπραξίας *Ecorys* και στεχικών συμφερόντων *OG Research*.

4. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος

-Σταθμός Επεξεργασίας Λυμάτων στο Delcevo

Ο Πρωθυπουργός Dimitar Kovacevski και ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Χωροταξίας Naser Nuredini παρευρέθησαν στο Delcevo στην έναρξη της κατασκευής του νέου σταθμού επεξεργασίας λυμάτων. Το έργο ανέρχεται σε περίπου 7,3 εκατ. ελβετικά φράγκα, εκ των οποίων τα 6 εκατ. παρέχονται από την ελβετική κυβέρνηση, ενώ τα υπόλοιπα από την κυβέρνηση της Βόρειας Μακεδονίας. Το έργο θα περιλαμβάνει επίσης την κατασκευή φωτοβολταϊκού και λειτουργικού κτιρίου με εργαστήριο και αναμένεται να ολοκληρωθεί σε δύο χρόνια.

5. Εκδηλώσεις και εκθέσεις

-Σύνοδος Κορυφής για την Γυναικεία Επιχειρηματικότητα (Σκόπια, 17-18.11.2022)

Πραγματοποιήθηκε στα Σκόπια εν θέματι Σύνοδος, στο πλαίσιο της «Εθνικής Πλατφόρμας για τη Γυναικεία Επιχειρηματικότητα», έργο που συγχρηματοδοτείται από ΕΕ, σε συνεργασία με τον Σύνδεσμο Γυναικών Επιχειρηματιών της Βόρειας Μακεδονίας, το Ίδρυμα για τη Διαχείριση και τη Βιομηχανική Έρευνα της ΔΒΜ και την «Ένωση Εμπορικών Επιμελητηρίων Μακεδονίας», με τίτλο «Εμπνέοντας το μέλλον» («Inspiring Future»). Η θεματική ατζέντα συνδεόταν με τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η γυναικεία επιχειρηματικότητα, τις καλές εγχώριες και διεθνείς πρακτικές, την ενίσχυση της νεανικής επιχειρηματικότητας, την απασχόληση των γυναικών στον χρηματοοικονομικό τομέα και στον τομέα της ψηφιακής τεχνολογίας. Μεταξύ των πρωτοβουλιών που παρουσιάστηκαν, καταγράφονται το «Βαρόμετρο Γυναικείας Επιχειρηματικότητας 2022», καθώς και η σύσταση συμβουλίων για τη γυναικεία επιχειρηματικότητα σε τοπικό επίπεδο. Επίσης, σε συνεργασία με το Υπουργείο Οικονομίας της ΔΒΜ, απονεμήθηκαν βραβεία για τις πιο επιτυχημένες γυναίκες επιχειρηματίες σε πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις το 2022, βάσει των καταχωρίσεων του Κεντρικού Μητρώου. Σύμφωνα δε με στοιχεία της Υπηρεσίας Δημοσίων Εσόδων, από τις 104.507 ενεργές φορολογούμενες νομικές οντότητες, οι 27.711 εξ αυτών έχουν γυναίκες στη διοικητική δομή ή στην κορυφή αυτής της δομής. Κύριος στόχος της «Εθνικής Πλατφόρμας για τη Γυναικεία Επιχειρηματικότητα» είναι να ενισχύσει την ικανότητα των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών να δημιουργούν προτάσεις δημόσιας πολιτικής και προάσπισης του γυναικείου επιχειρείν. Στους ειδικότερους στόχους περιλαμβάνονται η προώθηση της βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης χωρίς αποκλεισμούς μέσω της σύνδεσης του ιδιωτικού τομέα με αρμόδιους Φορείς, Τοπική Αυτοδιοίκηση, κ.λπ. Στο πλαίσιο αυτό, οι εμπνευστές εν λόγω πρωτοβουλίας τονίζουν την ανάγκη για διάλογο, δομική συνεργασία και εμπιστοσύνη μεταξύ εθνικής-τοπικής κυβέρνησης και της επιχειρηματικής κοινότητας για την οικονομική ενδυνάμωση όλων ανεξαιρέτως των κοινωνικών ομάδων, συμπεριλαμβανομένων των νέων και των γυναικών της υπαίθρου.